

Gökyüzü

Dr. Tuba Sarıgül [tuba.sarigul@tubitak.gov.tr

Gökyüzünde Parlak Bir Asteroid

Merkür, Venüs, Mars, Jüpiter, Satürn...

Haziran ayında çıplak gözle fark edilebilen gezegenler gökyüzünde. Asteroid Kuşağı'nın en büyük ikinci asteroidi Vesta ise bu ay gezegenlere eşlik ediyor.

Vesta 19 Haziran'da karşı konuma gelecek. Yani Güneş ve Vesta Dünya'nın karşılıklı iki zıt tarafında olacak. En parlak asteroidlerden biri olan Vesta karşı konumdayken uygun gözlem koşullarında çıplak gözle bile fark edilebilir. Yay Takımyıldızı'ndaki Vesta'yı 19 Haziran'da gece yarısından bir saat sonra güney ufkunun üzerinde Satürn'ün birkaç derece batısında bulabilirsiniz.

1 Haziran saat 23.00, 15 Haziran saat 22.00,
30 Haziran saat 21.00'de
gökyüzünün genel görünümü

Haziran Ayının Önemli Gök Olayları

- 01 Haziran** Satürn ve Ay yakın görünümde
- 02 Haziran** Ay Dünya'ya en uzak konumunda (405.310 km)
- 03 Haziran** Ay ve Mars gece yarısından sonra yakın görünümde
- 09 Haziran** Venüs ve Polluks batı ufkunda yakın görünümde
- 15 Haziran** Ay Dünya'ya en yakın konumunda (359.655 km)
- 16 Haziran** Ay ve Venüs batı ufkunda birbirine yakın konumda
- 21 Haziran** Yaz gündönümü (en uzun gündüz, en kısa gece)
- 23 Haziran** Ay ve Jüpiter yakın görünümde
- 28 Haziran** Ay ve Satürn yakın görünümde
- 30 Haziran** Ay Dünya'ya en uzak konumunda (405.985 km)

16 Haziran akşamı gün batımından sonra batı ufku

23 Haziran gece yarısı civarı güney ufku

Vesta asteroidinin bu fotoğrafı Dawn uzay aracı tarafından 2012 yılında çekildi.

Ay'ın Evreleri

NASA/JPL-Caltech/UCAL/MPIS/DLR/IDA

Haziran Ayında Ay ve Gezegenler

Ay 1 Haziran'da Satürn'le yakın görünümde. Bu tarihte Satürn'ü güney ufkunun üzerinde Ay'ın sağ altında bulabilirsiniz. İki gök cismi 28 Haziran'da tekrar bir araya geliyor. 3 Mayıs'ta Ay ve Mars gökyüzünde birbirine yakın görünecek. Her iki gök cismi gün ışığında kaybolmadan önce güney ufkunun üstünde en yüksek noktaya ulaşacak. Yeniay evresinden birkaç gün önce ayrılan Ay 16 Haziran'da Venüs'le yakın görünümde olacak. Her iki gök cismi gün batımından yaklaşık iki saat sonra batı ufkundan batacak. 23 Haziran'da Ay, Jüpiter'le yakın görünümde. Ay ve Jüpiter Güneş'in batışından sonra güney ufkunun üzerinde ortaya çıkacak ve Jüpiter, Ay'ın 5 derece altında olacak.

Merkür 6 Haziran'da Güneş'in arkasından geçecek. Bu dönemde Güneş'le aralarındaki açıl mesafe çok küçük olduğundan Merkür ayın ilk haftalarında gözlenemeyecek. Merkür ayın son günlerinde gün batımından sonra batı-kuzeybatı ufkunun üzerinde kısa süreliğine gözlemlenebilir.

Venüs Haziran ayı boyunca gün batımından sonra batı ufkunun üzerinde ortaya çıkıyor. Venüs ufkun üzerinde yaklaşık 25 derece yükselecek ve Güneş'ten yaklaşık iki saat sonra batacak. 9 Haziran'da Venüs İkizler Takımyıldızı'nın en parlak yıldızları Polluks ve Kastor ile birlikte gözlenebilir.

Mars Haziran ayının ilk günlerinde gece yarısından kısa süre sonra doğu-güneydoğu ufkunun üzerinden doğacak. Ayın ilerleyen günlerinde giderek daha erken doğmaya başlayan Mars gün doğumuna kadar gözlemlenebilecek. Ay boyunca Oğlak Takımyıldızı'nda olacak Mars'ın parlaklığı artmaya devam ediyor.

Jüpiter Haziran ayında gün batımından sonra güney ufkunun üzerinde ortaya çıkacak ve Güneş'in doğuşundan yaklaşık iki saat önce güneybatı-batı ufkundan batacak. Ayın ilerleyen günlerinde Jüpiter'in parlaklığı giderek azalsa da Haziran ayı Jüpiter gözlemi için hayli uygun bir dönem. Jüpiter'i Terazi Takımyıldızı'nda bulabilirsiniz.

Satürn batımından kısa süre sonra güneydoğu ufkunun üzerinden doğacak ve gece boyunca gökyüzünde olacak. Ayın ilerleyen günlerinde giderek daha erken doğmaya başlayan Satürn 27 Haziran'da karşı konumda. Bu konumdayken Satürn ile Dünya arasındaki mesafe en düşüktür, bu nedenle Satürn diğer zamanlara göre daha parlak ve büyük görünür. Gözlem için en uygun konumda olacağı bu tarihte Satürn'e özgü yapıları örneğin Satürn'ün halkalarını görmeyi deneyebilirsiniz.